

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

กระทรวงยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ณ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๒ ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีภารกิจเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนพึงได้รับตามกฎหมายและตามหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองและดูแลจากรัฐอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดระบบการบริหารจัดการด้านคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

(๓) ส่งเสริมและพัฒนากลไกการระงับข้อพิพาทในสังคม

(๔) ส่งเสริมและดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งประสานงานด้านคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

(๕) พัฒนาระบบ มาตรการ และดำเนินการช่วยเหลือประชาชนที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม รวมทั้งจำเลยที่ถูกดำเนินคดีอาญาโดยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

(๖) ดำเนินการคุ้มครองพยานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

(๗) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรม หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๓ ให้แบ่งส่วนราชการกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการกรม
- (๒) กองพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ
- (๓) กองส่งเสริมการระงับข้อพิพาท
- (๔) กองส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ
- (๕) กองสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
- (๖) สำนักงานคุ้มครองพยาน
- (๗) สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

ข้อ ๔ ในกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ให้มีกลุ่มกฎหมายเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรม รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดี โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านกฎหมายในเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพและกฎหมายตามพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรม

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมสัญญา และงานเกี่ยวกับคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และคดีอื่นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรม รวมทั้งการให้คำปรึกษาวินิจฉัยและตีความกฎหมาย

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๕ ในกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ให้มีกลุ่มตรวจสอบภายในเพื่อทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบการดำเนินงานภายในกรมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรม รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดี โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของกรม

(๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๖ ในกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ให้มีกลุ่มพัฒนาระบบบริหารเพื่อทำหน้าที่หลักในการพัฒนาการบริหารของกรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดี โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่อธิบดีเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในกรม

(๒) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในกรม

(๓) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานภายในกรม

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๗ สำนักงานเลขาธิการกรม มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทั่วไปของกรมและราชการอื่นที่มีได้แยกให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ หน้าที่และอำนาจดังกล่าวให้รวมถึง

- (๑) ปฏิบัติงานสารบรรณของกรม
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของกรม
- (๓) ดำเนินการเกี่ยวกับแผนงาน การเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของกรม
- (๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานทรัพยากรบุคคลและจัดระบบงานของกรม
- (๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรม ความรู้ ความก้าวหน้า และผลงานของกรม
- (๖) จัดระบบการสำรวจ การจัดเก็บ การประมวลผล และการใช้ประโยชน์ข้อมูลสารสนเทศของกรม และเป็นศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศของกรม
- (๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๘ กองพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) พัฒนาระบบ มาตรการ และกลไกเกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย รวมทั้งการเฝ้าระวังและป้องกันการละเมิดสิทธิและเสรีภาพ
- (๒) ดำเนินการรับเรื่องราวร้องทุกข์ เฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์การละเมิดสิทธิและเสรีภาพ รวมทั้งประสานงานให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม
- (๓) ส่งเสริมและดำเนินการเกี่ยวกับการให้ประชาชนได้รับคำปรึกษาและแนะนำด้านกฎหมาย และสิทธิต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมสิทธิแก่ผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนคดีอาญา
- (๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการจ่ายค่าพัยการแก่ที่ปรึกษากฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว และการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- (๕) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบรรทัดดีเพื่อการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ
- (๖) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ
- (๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๙ กองส่งเสริมการระงับข้อพิพาท มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) พัฒนาระบบ มาตรการ และกลไกเกี่ยวกับการส่งเสริมการระงับข้อพิพาทและจัดการความขัดแย้ง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน

(๒) ส่งเสริมและดำเนินการเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทและจัดการความขัดแย้งโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน

(๓) สนับสนุนและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการระงับข้อพิพาทและจัดการความขัดแย้ง

(๔) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมการระงับข้อพิพาทและจัดการความขัดแย้ง

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๐ กองส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำ และพัฒนาแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๒) พัฒนาระบบ มาตรการ และกลไกเกี่ยวกับการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพตามกฎหมายและรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓) ส่งเสริมและสร้างการรับรู้เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพตามกฎหมายและรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการฝึกอบรมด้านสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน

(๔) ส่งเสริม ดำเนินการ และติดตามการปฏิบัติตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๕) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๑ กองสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิจัย และพัฒนานโยบาย มาตรการ และกลไก เพื่อสร้างหลักประกันตามพันธกรณี สนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน และกลไกต่าง ๆ ของสหประชาชาติ

(๒) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์ เพื่อส่งเสริมและดำเนินการต่าง ๆ เพื่ออนุวัติการตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนและกลไกต่าง ๆ ของสหประชาชาติ

(๓) เผยแพร่หลักการของสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักรู้และนำไปสู่การปฏิบัติตามพันธกรณีสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

(๔) จัดทำรายงานประเทศตามวาระที่กำหนด รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ตามที่ได้รับการร้องขอ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสหประชาชาติประจำสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน และกลไกอื่น ๆ ของสหประชาชาติ รวมทั้งเตรียมความพร้อมแก่คณะผู้แทนรัฐบาลไทยในการนำเสนอรายงานประเทศด้วยวาจา

(๕) ดำเนินงานและประสานงานด้านต่างประเทศของกรม

(๖) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ได้รับมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๒ สำนักงานคุ้มครองพยาน มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาระบบ มาตรการ และกลไกเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานและส่งเสริมสิทธิของพยานให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) ส่งเสริมและดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

(๓) ประสานการปฏิบัติงานและข้อมูลกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่คุ้มครองพยานและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองพยานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

(๔) เสนอแนะเพื่อปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ ในการคุ้มครองพยาน

(๕) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการคุ้มครองพยาน

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๓ สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาระบบ มาตรการ และกลไกการช่วยเหลือผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาเพื่อเยียวยาผู้เสียหายหรือผู้ได้รับผลกระทบจากกระบวนการยุติธรรม

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาตามที่กฎหมายกำหนด

(๔) เสนอแนะเพื่อปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ ในการส่งเสริมการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

(๕) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการ และหน้าที่และอำนาจของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะทำให้การปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และอำนาจมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้